

2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

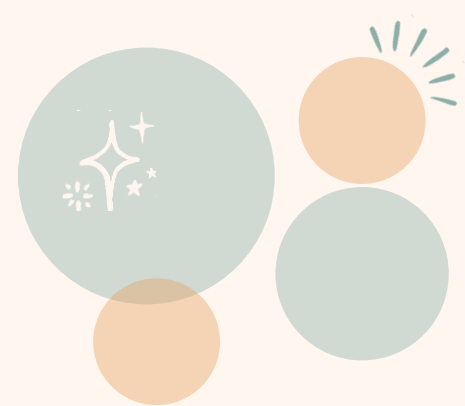

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ В УМОВАХ НУШ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ, МЕТОДИЧНІ ОРІЄНТИРИ

**Література - це як вибухівка уповільненої дії:
вона закладає у свідомості молодії людини
певні ціннісні орієнтири, які обов'язково
“спрацюють” колись у майбутньому.**

НОРМАТИВНО–ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

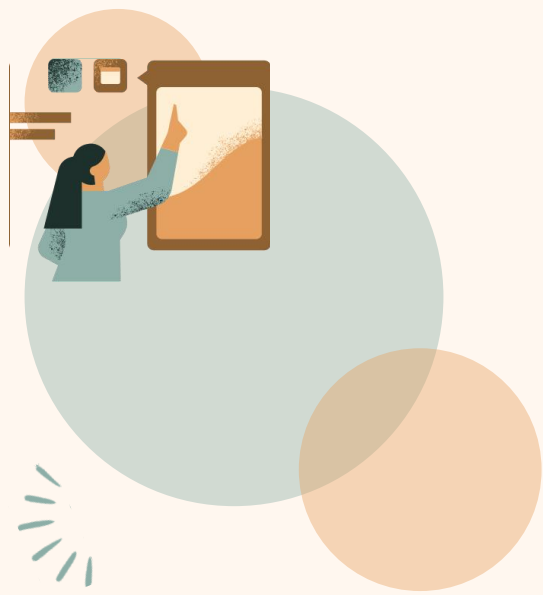

- 01 Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у ЗЗСО у 2025/2026 навчальному році (Лист МОН №1/16828-25 від 13.08.2025)
- 02 Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у ЗЗСО у 2024/2025 навчальному році (Лист МОН №1.1/15776-24 від 30.08.2024)
- 03 [Модельні навчальні програми](#)
- 04 [Державний стандарт базової середньої освіти](#) (очікувані результати навчання)
- 05 [2025/2026 навчальний рік: рекомендації щодо викладання навчальних предметів](#)

Оцінювання результатів навчальної діяльності

Навчально-методичний кейс

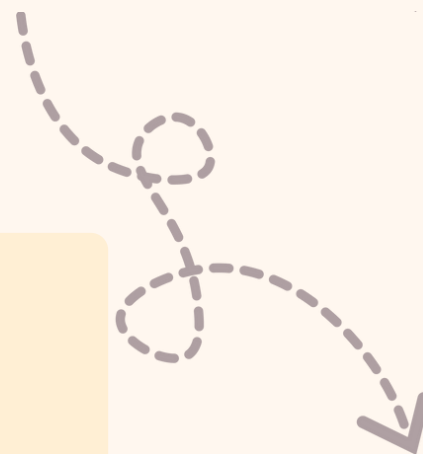
2025-2026 Н.Р. ✓	
8 КЛАС НУШ: МЕТОДИЧНИЙ КЕЙС	
Зарубіжна література	
Модельні навчальні програми для 5-9 класів НУШ	
Навчальні програми, календарне планування 5-8 кл.	
Зарубіжна література. 8 клас. Онлайн-платформа	
Онлайн-дошки до підручників із зарубіжної літератури та інтегрованого курсу літератури	
Зарубіжна література. 8 клас. Матеріали на урок	
Календарне планування	
Усі уроки зарубіжної літератури	
Картки опорних знань для 7 класу	
8 клас НУШ: актуальні напрями роботи вчителя	
Зарубіжна література. 8 клас. Є. Волощук. Матеріали	
Електронний додаток «Зарубіжна література. 8 клас НУШ» (І. Горобченко та інші)	
Комплексні розробки уроків	
Матеріали до уроків. 8 клас	
Зарубіжна література. 8 кл. Електронний додаток	
Зарубіжна література. 8 клас (база ресурсів)	

С

КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ НУШ

Навчання через дію (компетентісно-діяльнісний підхід)

Цифровізація освітнього процесу

Самостійність

Критичне мислення

Орієнтація на учня

Співпраця

Формувальне оцінювання
[матеріали](#)

МЕТОДИЧНІ АКЦЕНТИ

Навчання в НУШ ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному та аксіологічному підходах.

Реалізація особистісно орієнтованої моделі освіти (максимально враховувати права, здібності, потреби та інтереси кожної людини).

Подолання освітніх втрат (вебплатформа “Всеукраїнська школа онлайн”)

Кожен урок має бути зорієнтований на розвиток мовлення

Інтегроване навчання

Використання сучасних цифрових сервісів, онлайн-інструментів та ШІ в освіті.

МЕТОДИЧНІ АКЦЕНТИ

Вимоги до уроку (урок повинен передбачати не лише виклад матеріалу, змісту, але й завдання, що передбачають засвоєння, застосування навчальної інформації на практиці; частина знань і вмінь повинна бути отримана учнями та ученицями у процесі **самостійного пошуку** шляхом розв'язування пошукових задач та опанування способів діяльності у процесі пошуку; виклад навчального матеріалу на уроці може і повинен бути **варіативним**. В одних випадках викладається готова інформація у формі пояснення, практичного показу і виконання вправ. В інших випадках матеріал вивчається шляхом постановки вчителем проблеми та розкриття шляхів і видів навчальної діяльності учнів для її доказового рішення.

Вивчення текстів напам'ять не є обов'язковою формою роботи.

МЕТОДИЧНІ АКЦЕНТИ

✓ викладання ЗЛ в закладах загальної середньої освіти здійснюють українською мовою;

✓ твори зарубіжних письменників у курсі ЗЛ вивчають в українських перекладах;

✓ великі за обсягом художні твори запропоновано для вивчення в скороченому варіанті

✓ рекомендовані твори для позакласного читання ідейно-тематично співвідносяться з художніми творами для текстуального опрацювання

Сучасні діти

- поколінням Альфа (народжені після 2010 р.);
- не затримують свою увагу на чомусь одному (тому в комунікації з дітьми важлива лаконічність та постійні нагадування про себе);
- властива багатозадачність і нетерплячість;
- не стануть нічого робити з примусу;
- вони готові прийняти ваші правила гри тільки, якщо їм це цікаво та зрозуміло, для чого їм це робити;
- для них не існує формальностей та субординації (рамок та авторитетів);
- кліпове мислення, нездатність зосередитись і постійне відволікання;
- звикли отримувати будь-яку інформацію "тут і зараз";
- підвищена тривожність;
- характерна швидка зміна настрою, імпульсивність, іноді агресія чи протестна поведінка; чутливість до критики, вразливі.

НУШ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

Перехід на компетентнісний вимір освіти (не знання, а вміння їх застосовувати).

Школа стає місцем майбутніх **інноваторів** (змінюється мислення школярів).
У центрі уваги - нові освітні технології (цифровізація, застосування ШІ, інтегроване навчання).

Орієнтир на вдосконалення **soft skills** - навичок взаємодії школярів з навколишнім світом.

Вплив НУШ на трансформацію освіти:

- **зміна ролі вчителя**: вчитель з транслятора знань перетворюється на організатора навчального процесу, партнера та наставника для учнів. **Це вимагає від педагогів постійного професійного розвитку, опанування нових методик та підходів;**
- **зміна змісту освіти**: навчальні програми оновлюються, фокусуючись на практичній спрямованості та **розвитку компетентностей;**
- **зміна методики викладання**: активно впроваджуються інтерактивні, проєктні, дослідницькі методи навчання, ігрові форми роботи;

НУШ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

- **стимулювання самостійності та критичного мислення учнів:** діти вчаться не просто запам'ятовувати, а аналізувати, оцінювати інформацію, формувати власну думку;
- **індивідуальний підход:** врахування індивідуальних особливостей кожного учня стає пріоритетом;
- **зміцнення взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу:** **співпраця** між учнями, вчителями та батьками стає основою шкільного життя;
- **формування цінностей:** НУШ прагне виховувати відповідального громадянина, який поважає права людини, цінує демократичні цінності та готовий до життя в сучасному світі.

НУШ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

Провідна тенденція трансформації сучасної освіти - інтеграція її змісту.

Основні принципи та ідеї НУШ:

- **дитиноцентризм:** НУШ ставить дитину в центр освітнього процесу. Це означає, що навчання враховує інтереси, особливості, темп розвитку кожної дитини, її потреби та здібності. Відходить від авторитарної моделі, де вчитель є єдиним джерелом знань;
- **компетентнісний підхід:** НУШ фокусується на формуванні ключових компетентностей (замість традиційного накопичення знань), які необхідні для успішної самореалізації в сучасному суспільстві. Це не лише предметні знання, а й уміння застосовувати їх на практиці, критично мислити, вирішувати проблеми, працювати в команді, комунікувати;

НУШ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

- **навчання через діяльність (діяльнісний підхід):** діти не пасивно сприймають інформацію, а здобувають її через дослідження, спостереження, ігрові ситуації, проєктну діяльність. Це робить навчання цікавішим, емоційно комфортнішим і сприяє глибшому засвоєнню матеріалу;
- **інтегроване навчання:** НУШ передбачає зв'язок між різними навчальними предметами, що допомагає формувати цілісну картину світу та показує практичне застосування знань;

НУШ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

- **педагогіка партнерства:** цей принцип передбачає співпрацю та взаєморозуміння між учнями, вчителями та батьками. Вчитель виступає не як контролер, а як фасилітатор, наставник, який підтримує та надихає. Батьки є активними учасниками освітнього процесу;
- **формувальне оцінювання:** акцент зміщується з балу на відстеження прогресу учня, надання конструктивного зворотного зв'язку, що допомагає дитині розуміти свої сильні сторони та зони для розвитку;
- **створення сучасного освітнього середовища:** мова йде про комфортні, безпечні та інклюзивні умови для навчання, використання сучасних технологій, наявність необхідних матеріалів та обладнання;

НУШ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

- **розвиток soft skills (м'яких навичок):** окрім академічних знань, НУШ приділяє значну увагу розвитку соціально-емоційних навичок, таких як емпатія, вміння працювати в команді, самоорганізація, комунікативні здібності, емоційна стійкість;
- **оновлення підходів до оцінювання результатів навчальних досягнень:** у НУШ акцент перенесено на розвиток компетентностей, критичного мислення, комунікації, вміння працювати в команді (замість орієнтації на фактичні знання та тестування).

Хороший учитель — це не той, хто дає відповіді своїм дітям, а розуміє потреби та виклики й інструменти, щоб допомогти учням досягти успіху.

Джастін Трюдо

Саме вчитель щодня створює середовище, у якому учень або починає вірити у свої сили - або назавжди втрачає інтерес до предмету.

Урок - це не лише передача знань, а й тонке мистецтво впливу, підтримки, зацікавлення. І саме тому важливо, щоб учитель сам залишався натхненним, не втомленим буденністю, а наповненим енергією, з внутрішньою мотивацією змінюватися й надихати.

Саме тому важливо плекати в собі звички, які підтримують творчість: читання, обмін ідеями, пробування нового, відкритість до помилок і відкриттів.

СУЧАСНІ РЕСУРСИ ТА МАТЕРІАЛИ

[Сучасні технології для освітян](#)

[Wheel of Names](#) — простий, зручний і універсальний інструмент для гейміфікації уроків

[TinyWow](#) — це безкоштовний онлайн-сервіс, який пропонує широкий набір інструментів для роботи з файлами, текстами, зображеннями

[Рандомайзери](#) у цифровому класі; практичне застосування

[Color Pop](#) - генерація нових сторінок для розмальовок

MOZAİK — це міжнародна освітня система та платформа для інтерактивного навчання

СУЧАСНІ РЕСУРСИ ТА МАТЕРІАЛИ

[Jigsaw Planet - безкоштовний онлайн-сервіс для створення, проходження та публікації пазлів](#)

[Безкоштовний креатор логотипів](#)

[Educaplay - платформа для створення інтерактивних завдань](#)

[NotebookLM - цифровий помічник для роботи з документами на основі ШІ](#)

[Napkin AI - створення візуальних елементів](#)

Fototalisman - онлайн-конструктор дошки візуалізації

Професійний розвиток педагога

Нова система підвищення кваліфікації вчительства: які зміни планує уряд

Наказ МОН "Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки», наказ МОН № 1163 від 20 серпня 2025 року

Урок зарубіжної літератури: від ідеї до реалізації

БАБЧИНСЬКА СВІТЛАНА ВОЛОДИМИРІВНА

учителька зарубіжної літератури

КЗ "Вінницький ліцей №8"

